

ВИКОРИСТАННЯ ФАНДРЕЙЗИНГУ ДЛЯ СТИМУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ ОТГ

Національний лісотехнічний університет України

***Анотація.** Розглядається фандрайзинг як інструмент розвитку ОТГ та важливої частини стратегії розвитку ОТГ. Аналізуються завдання, особливості здійснення фандрайзингу в рамках єдиної стратегії еко-соціо-екологічного розвитку ОТГ.*

Ключові слова: фандрайзинг, ОТГ, стратегія розвитку.

USING FUNDRAISING TO PROMOTE OTG DEVELOPMENT

Abstract: In article fundraising is considered as a tool for UTC development and an important part of UTC development strategy. Tasks, features of fundraising implementation within the framework of the unified strategy of eco-socio-economic development of UTC are analyzed.

Keywords: fundraising, UTC, unified strategy.

Організаційно-правові засади співробітництва ОТГ, його принципи, форми, механізми стимулювання, фінансування та контроль визначає ЗУ «Про співробітництво територіальних громад». Аналізуючи нормативну базу, яка стосується фінансування розвитку ОТГ, а саме щодо реалізації повноважень їх органів управління для прийняття оптимальних рішень з питань соціальної, екологічної й економічної (підприємницької) діяльності та залучення альтернативних фінансових джерел, підкреслюємо її орієнтованість лише на розподіл та використання коштів бюджетного фінансування в умовах децентралізації. Стратегічним орієнтиром розвитку економіки громади найчастіше стає орієнтир на пріоритетну галузь та наявні ресурси щодо створення робочих місць. Вважається, що лише за цих умов вона може бути еколого-соціально-окупною та зрозумілою кожному. Проте, досвід інших країн засвідчує позитивну тенденцію застосування різних «креативних» ініціатив для залучення інших джерел фінансування наявних (або створення нових) видів діяльності соціально-культурної сфери ОТГ та заходів щодо збереження довкілля.

Вищесказане обґрунтовує необхідність використання стратегічного підходу під час застосування фандрайзингової діяльності органами місцевого самоврядування на тривалу перспективу у новій концепції забезпечення оптимізації управління ОТГ.

Стратегія розвитку ОТГ – це довготривалий економічний документ на 5–10 років, який має передбачати план розвитку громади в усіх сферах діяльності, який дає змогу координувати дії, обирати напрями роботи, проводити моніторинг діяльності незалежно від зміни депутатського корпусу чи керівника ОТГ.

При її розробці потрібно врахувати:

- власні сильні й слабкі сторони ОТГ,
- конкурентні переваги,
- потреби громади, бажання та думку населення,
- джерела фінансування та стратегію діяльності щодо фандрайзингу.

Фандрайзинг – інструмент розвитку територіальних громад в умовах децентралізації щодо додаткового залучення коштів на розвиток ОТГ [1], який має на увазі також залучення ресурсів для комерційних проєктів, запрошення фінансових спонсорів для спільної участі в соціально важливих місцевих проєктах.

О. В. Чернявська до завдань фандрайзингу відносить [2]:

- залучення ресурсів для реалізації цільових культурних, наукових, освітніх, творчих, гуманітарних, соціально важливих програм та проєктів;
- аналіз ефективності діяльності організації;

- визначення нових ідей для майбутніх програм та проєктів;
- підтримку цільових груп і допомогу в самореалізації молоді та соціально-активних громадян;
- підвищення іміджу організації-донора та зміцнення довіри громадськості до неї;
- інформування громадськості щодо проблем, які вирішує організація та свого роду реклама її діяльності.

Планування фандрайзингу у рамках розробки стратегії розвитку ОТГ дозволить:

- покращити організацію здійснення фандрайзингу та сформувати його культуру;
- виокремити найбільш актуальні проблеми та зосередити увагу еко-соціо-економічних;
- примножити обсяги залучених коштів для вирішення еко-соціо-економічних проблем ОТГ;
- виявити недоліки, переваги і обґрунтувати майбутні напрями фандрайзингу;
- підвищити ефективність використання ресурсів, що виділяються на фандрайзинг та покращити конструктивність спільної фандрайзингової діяльності всіх учасників;
- підвищити ефективність контролю усіх заходів фандрайзингу [4, с. 60]

Конкретні завдання фандрайзингу, на нашу думку, слід формувати у рамках згрупованих на рис. 1 об'єктів системи управління ОТГ із визначенням методів надійності системи управління ОТГ за основними еко-соціо-економічними аспектами діяльності [3, с.228].

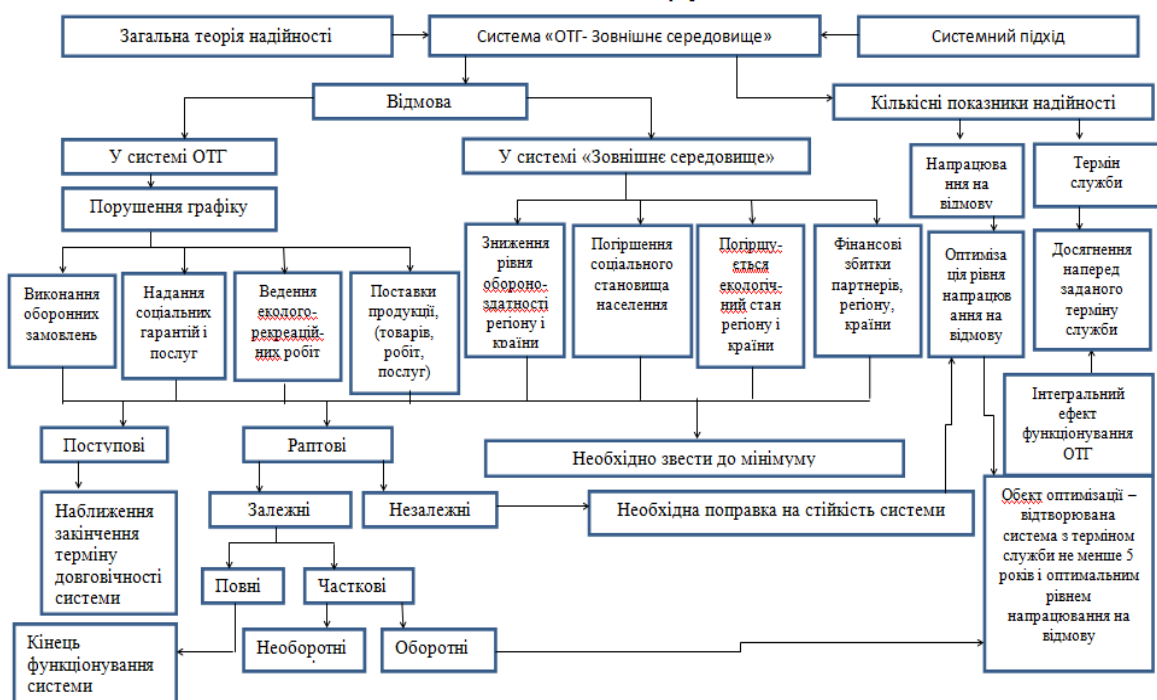

Рис.1. Об'єкти оптимізації структури управління ОТГ та їх визначення [3, .227]

Муніципальний фандрайзинг реалізується через спільні програми, учасниками яких є представницький орган територіальної громади, представники бізнесу та пересічні громадяни.

При цьому, до основних принципів фандрайзингу для ОТГ слід віднести: поєднання стратегії та тактики; робота не лише на конкретний проєкт, а й на перспективу; взаємовигідність; збалансованість; відповідність планів та можливостей; еко-соціо-економічна доцільність для конкретного ОТГ; комплексність, співпраця з партнерами, некомерційність; відповідність етапів фандрайзингу та їх змісту; етапність в ідентифікації від визначення потреби, задоволення клопотання і до отримання результату [1; 2; 4].

Прикладами методів додаткового залучення коштів через застосування фандрайзингу, які себе зарекомендували у світовій практиці, є: робота картки «Community Card», створення молодіжних банків, проведення соціального маркетингу серед молоді тощо.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Снігульська В. Що таке соціальний фандрайзинг, або як продати громаді участь у добрих справах / В. Снігульська // Соціальний педагог. – 2009. – № 8. – С. 100 – 107.

2. Чернявська О. В. Фандрайзинг : навч. посіб. / О. В. Чернявська, А. М. Соколова. – 2-е вид., з доопрац. та допов. – Київ : Алерта, 2015. – 272 с.

3. Клим Н.М., Плекан М.В. Концепція облікового забезпечення оптимізації управління об'єднаними територіальними громадами України/Н.М.Клим, М.В.Плекан – Економічний простір: Збірник наукових праць. - №154. – Дніпро: ПДБА, 2020. – 224-231

4. Секерин В. Д. Перспективы использования фандрайзинга для финансирования региональных и муниципальных программ развития / В. Д. Секерин, А. Е. Горохова // Вопросы региональной экономики. – 2013. – Т. 17. – № 4. – С. 56 – 61

Дідович Іван Іванович, кандидат економічних наук, доцент, Національний лісотехнічний університет України, Львів, email: idadovych@gmail.com

Кисіль Богдан Миколайович, магістр, Національний лісотехнічний університет України, Львів, email: kysil.bohdan@ntu.lviv.ua

Didovych Ivan Ivanovych, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor, National Forestry University of Ukraine, Lviv, email: idadovych@gmail.com

Kysil Bohdan Mykolayovych, Master, National Forestry University of Ukraine, Lviv, email: kysil.bohdan@ntu.lviv.ua